

ність. URL: academy.gov.ua/ej/ej16/txts/12VLOSPS.pdf.

6. Марценюк Т. Гендерна рівність і недискримінація: посібник для експертів і експерток аналітичних центрів. К., 2014. 65 с.

7. Транссексуальність. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Транссексуальність>.

8. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Б. проти Франції» від 25 березня 1992 р. URL: <http://www.echr.ru/documents/doc/2461455/2461455.htm>.

Маргулов Артур Худувич,
професор кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор історичних наук, доцент

ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ТА СУЧАСНІСТЬ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАКОНУ ПРО «РЕІНТЕГРАЦІЮ ДОНБАСУ»

Наша держава сьогодні перебуває на шляху реального державотворення, коли кожен прийнятий правовий акт, прояв активності громадянського суспільства наближають її до порушення історичних зв'язків залежності з імперсько-радянським минулим. Шляхом до самостійності здолано багато перешкод політико-правового характеру, ментального освідомлення власної незалежності, але на часі постали нові виклики - відсічі зовнішньої агресії та реінтеграції власних територій у соціально-політичне та правове державне поле.

У контексті прийняття Верховною Радою України Закону про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України над тимчасово окупованими територіями в Донецькій та Луганській областях доцільно було б дослідити історичні паралелі, які презентують нам практичний досвід.

Події початку двадцятого століття для нашої держави визначились бурхливими подіями. У 1918 році четвертим Універсалом Центральною Радою було проголошено вперше у ХХ столітті незалежне національне державне утворення – Українську Народну Республіку. У той час держава відчувала на собі зовнішню військову агресію, проблеми з налагодженням дій центрального державного апарату та місцевих органів самоврядування, незакінчені процеси формування власних збройних сил, економічну кризу та конфлікт еліт. Перші кроки державності були нерішучими та болісними для всієї країни.

Незважаючи на хитке геополітичне становище, єдине, що об'єднувало населення країни, політичних лідерів, було майбутнє бачення незалежності держави. Держави, що охопила би території проживання етнічних українців. 22 січня 1919 року на Софійському майдані проголошено універсал про об'єднання Української Народної Республіки із Західно-Українською Народною Республікою у єдину державу. Цим правовим актом було засвідчено споконвічне прагнення українців, які геополітично були поділені по різних

державних утворень, до єдності у кордонах єдиної держави.

Акт Злуки мав символічне значення для ментального усвідомлення єдності нації та країни. Він заклав підвалини для подальших державотворчих процесів на території сучасної України. Але треба зазначити, що сутність цього Акта була більше декларативна, на що вплинули як геополітичні, так і внутрішньополітичні обставини. Динаміка міжнародних відносин початку ХХ століття, близькість військово-агресивного середовища на кордонах молодій державі та зволікання із провадженням процесів реального злиття в єдину державу призвели до фатальних наслідків. Незважаючи на проголошення Акта Злуки не відбулось злиття в єдине двох державних апаратів та місцевих органів самоврядування, армій та дипломатичних місій, фінансових та правових систем.

Негативними наслідками такої бездіяльності стає фактична денонсація урядом ЗУНР Акту Злуки внаслідок таємних переговорів уряду УНР з урядом Польщі. Так, проіснувавши майже рік, формат єдиної української державності зазнав фіаско.

Даний історичний факт переконливо свідчить нам про важливість інтеграційних факторів у процесі державотворення. Без уніфікації правового поля, державних органів влади, армії та інших ознак державного суверенітету майбутнє може бути непередбаченим.

Ухвалення Закону про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України над тимчасово окупованими територіями в Донецькій та Луганській областях у сучасних умовах стає відправною точкою для подальшого законодавчого шляху для фактичної інтеграції цих територій до українського політико-правового поля. Статті закону визначають основні положення реального стану речей, але у ньому не прописані механізми здійснення відновлення державного суверенітету. На наш погляд, головним недоліком існуючої правової бази є відсутність поетапно прописаних форматів майбутнього існування. Не визначено механізми покарання та амністування громадян, які залишились на окупованій території, ступінь та міра їх відповідальності, практики адаптації до мирного життя та відновлення українського суверенітету на цих територіях. Відсутність таких норм створює додаткові бар'єри до фактичної реінтеграції не лише територій, а й свідомості громадян України, які опинились та стали заручниками на окупованих територіях.

Зволікання із політико-правовим регулюванням реінтеграційних процесів де-юре та де-факто може призвести до незворотних процесів. В умовах відкритого інформаційного простору та із застосуванням активно-спрямованої пропагандистської зовнішньої діяльності. До цього процесу повинні залучитись не лише державні органи влади, а й представники громадянського суспільства, з урахуванням інтересів внутрішньо переміщених осіб та громадян України, які перебувають на тимчасово окупованій території

Наведені нами історичні паралелі повинні продемонструвати усю важливість активної державотворчої діяльності у справі реінтеграційних процесів. Покладання сподівань у вирішенні внутрішніх проблем на зовнішнє

управління може завести ситуацію у глухий кут. Без внутрішньодержавного діалогу результативність таких заходів може мати зворотній ефект. Ми сподіваємось, що закон про «реінтеграцію Донбасу» стане відправною точкою до політико-правового регулювання питань територіальної цілісності нашої держави.

Новицька Наталія Борисівна,
доцент кафедри
цивільного права та процесу
Університету державної
фіскальної служби України,
доктор юридичних наук,
старший науковий співробітник, доцент

ПРИНЦИПИ ЗАХИСТУ СУСПІЛЬНОЇ МОРАЛІ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ

В Основному Законі нашої держави гарантується громадянам право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань. Громадяни на свій вибір можуть вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб. Кожен має право на свободу світогляду і віросповідання. Разом з тим у Конституції встановлюються обмеження здійснення цих прав в інтересах охорони громадського порядку, здоров'я і моральності населення або захисту прав і свобод інших людей.

У юридичній літературі існує багато поглядів щодо визначення поняття принципів права. Зокрема, одні вчені звертають увагу на те, що «принципи – це категорія об'єктивна, інші тлумачать принципи як основні ідеї і навіть як поняття, що виражають сутність історичного типу держави» [1, с. 5-33]. Деякі вказують, що принципи є сферою правосвідомості, правової ідеології і науки, а інші вчені не бачать юридичні принципи поза безпосереднім (вольовим) змістом діючого права, яке розуміється досить широко [2, с. 194]. Принципи права – об'єктивно властиві праву відправні начала, незаперечні вимоги (позитивні зобов'язання), які ставляться до учасників суспільних відносин із метою гармонічного поєднання індивідуальних, групових і громадських інтересів. Іншими словами, це є своєрідна система координат, у рамках якої розвивається право, і одночасно вектор, який визначає напрямок його розвитку.

Конституція України проголошує в нашій державі верховенство права. Зазначена норма втілена не тільки в Конституції України та у такій важливій складовій частині українського законодавства, як Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, але й поступово знаходить своє відображення і в галузевих законах. Звідси випливає, що держава повинна гарантувати верховенство права та дотримання прав людини на інформацій-